

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO
Teologian pääsykoe 28.5.2012

Läntinen teologia

Kirjallisuuskoe klo 11.00 – 13.00

- Kirjoita erilliseen vastauspaperiin nimesi sekä koulutusohjelma (= LÄNT) ja suuntautumisvaihtoehto (merkitse vain **kirjain**), johon pyrit:
  - **A** = kirkon ja uskonnollisten yhteisöjen sekä kulttuurin suuntautumisvaihtoehto
  - **B** = opetusalan suuntautumisvaihtoehto
- Vastaa kirjan tiedoin. Kirjoita (kohdat 2 ja 3) täydellisiä virkkeitä, ei vain ranskalaisin viivoin.
- Aseta selkeä marginaali oikeaan reunaan.
- Kirjoita selvällä käsialalla. Epäselvä teksti jätetään huomiotta.
- Arvioinnissa kiinnitetään huomiota asiakokonaisuuden hallintaan sekä selkeään ja täsmälliseen ilmaisuun.

1. Kuka Turun piispoista sopii alla oleviin määritelmiin? Vastauksesta voi saada enintään 10 pistettä. Teos: *Simo Heininen*, Turun piispat Pyhästä Henrikistä Mikko Juvaan.

- a. Määräsi otettavaksi seurakunnissa käyttöön rippikirjat eli kylittäin ja taloittain järjestetyt seurakuntalaisten luettelot, joihin merkittiin kunkin edistymisen luku- ja kristinopin taidossa sekä ehtoollisella käynnit.
- b. Suomen ensimmäinen arkkipiispa.
- c. Oli arkkipiispana, kun Suomen luterilaisen kirkon ensimmäinen kirkolliskokous kokoontui.
- d. Oli Viipurin hiippakunnan ensimmäinen piispa ennen siirtymistään Turun piispaksi.
- e. Profiloitui konservatiivisena piispana, joka vierasti uutta raamatuntutkimusta, yhdistyskristillisyyttä, kirkon työmuotojen uudistamista ja ekumeniaa.
- f. Toimi ennen arkkipiispuuttaan piispana ensin Mikkelin hiippakunnassa ja sitten Helsingin hiippakunnassa.
- g. Ensimmäinen Turun piispoista, jonka piispanvihkimykselle ei haettu kanonisen oikeuden edellyttämää paavin vahvistusta.

h. Siirsi paavin luvalla piispanistuimen ”Räntämäeltä siihen paikkaan, jossa nyt on kirkkirkko”. Turun tuomiokirkko vihittiin hänen ollessaan Turun piispana.

i. Arkkipiispana talvi- ja jatkosodan aikana.

j. Aikalaiset antoivat hänelle mainesanan *gravissimus* – erittäin ankara. Saarnasi turkulaisille muun muassa näin: ”Suurin osa sekä nuorista että vanhoista on perkeleellisen tottelemattomia; täällä ei kunnioiteta enempää esivaltaa kuin pappejakaan, ei välitetä neuvoista eikä rangaistuksista, vaan jokainen toimii oman tyhmän päänsä mukaan.”

2. Anna seuraavan luettelon jokaiselle käsitteelle oma erillinen ja lyhyt määritelmänsä.

Yksittäinen määritelmä saa olla enintään 30 sanaa. Tämän yli menevä osa jätetään huomioimatta. Vastauksesta voi saada enintään 10 pistettä. Teos: Antti Raunio & Petri Luomanen (toim.) *Teologia. Johdatus tutkimukseen*.

a. muutokriittinen lukutapa

b. moderni kirkkohistoriantutkimus

c. uskontofenomenologia

d. heikko evidentialismi

e. hermeneuttinen menetelmä

3. Kirjoita esseevastaus seuraavaan tehtävään. Vastaus saa olla enintään 300 sanaa, käytännössä noin kahden konseptisivun mittainen. Vastauksesta voi saada enintään 8 pistettä. Teos: Antti Raunio & Petri Luomanen (toim.) *Teologia. Johdatus tutkimukseen*.

- Systemaattisen teologian oppiaineet ja tutkimusalat